

Over interclubs R5 en K vs. K+N+P

Beste lezer, om zowel je lees- als mijn schrijfcomfort te verhogen, ga ik de tekst in de ik-vorm brengen. Paragrafen door derden, ga ik cursief plaatsen en voorzien van de nodige referenties.

Wetteren – Landegem

Vijfde ronde interclubs

De sfeer tijdens de heenreis was ernstig, haast ingetogen. Elke van ons wist dat – indien we aanspraak wilden maken op de titel in 4G – er moest worden gewonnen.

Wetteren stond immers 1 punt achter.

Toen na een half uur mijn tegenstander, na een partij die eerder leek op snelschaak, verzonk in een diepe analyse, maakte ik – zoals het een goede ploegkapitein betaamt – mijn ronde van de borden. Wat mijn eigen partij betrof, was ik vrij gerust: in een doorschuifvariant van het Frans had ik het probleem van de slechte loper opgelost en mocht zelfs aanspraak maken op ‘meer’.

Luc, diep geconcentreerd, ging tekeer op een bord dat in vuur en vlam stond: beide koningen stonden in het centrum en op open lijnen. Gepende stukken, hangende pionnen ... kortom met die partij alleen al konden we alle stappen van de jeugdopleiding illustreren.

Ivo, met zwart, deed het subtiel: materieel was de partij in evenwicht, maar Ivo's stukken hadden net dat ietsje meer bewegingsvrijheid en Wit moest de gaten dichten met twijfelachtige pionnenstructuren.

Piet stond solide: in een Benoni opstelling had hij de ruimte en het initiatief.

Kortom, het zag er goed uit voor de ploeg: een overwinning was dichtbij.

Ondertussen had ik ook de oorzaak van het ‘diep denken’ van mijn tegenstander achterhaald: het was mijn klok die liep! De fout lag bij mij natuurlijk, maar het betekende wel dat ik een half uur diende goed te maken. Geen probleem overigens, ik manoeuvreerde naar een onbreekbare stelling die het gelijkspel garandeerde.

Tijd voor mijn tweede ronde!

Luc had ondertussen de positie afgewikkeld naar een comfortabele stelling met twee zuivere plus-pionnen. Hey, maar wat was dat? Hij had nog slechts 1 minuut op de klok met nog 16 zetten te gaan! Ik zou er zo relax niet bijzitten! En effectief, iets later eiste de Wetterse speler – schoorvoetend – de winst op ... tot grote verbazing van Luc die dat helemaal niet had zien aankomen.

Piet laat ik liever zelf aan het woord: *“De eerste 20 zetten was er geen vuiltje aan de lucht in de partij van Piet. Met wit had hij een leuk uitzierend ruimtevoordeel, waartegenover zwart actieve stukken kon inzetten. Vier zetten later was de witte dame echter van het bord verdwenen: totaal over het hoofd gezien wat voor een bloedbad het zwarte paard op e5 kon aanrichten. Zwart had deze cruciale zet eerst ook niet gezien, maar daar koopt Piet niets meer voor, natuurlijk.”*

2-0

Ik reageerde op de situatie compleet verkeerd door een kamikaze actie te beginnen. Geluk bij een ongeluk miste mijn tegenstander de kans om met een venijnige combinatie een stuk te winnen. Iets later eindigde de partij dan toch in remise.

Ondertussen had Ivo zijn voordeel weten om te zetten naar 1 pion, iets later stond de teller op 2 en tenslotte wist hij in een K+N+P versus K eindspel zijn tegenstander zelfs schaakmat te zetten.

Eind uitslag: 2.5 – 1.5

Romero Reinaldo	Richard Philips	0.5-0.5
Tibo Carhaert	Piet Van Poucke	1-0
Johan Matthijs	Ivo Philips	0-1
Xavier Bonnaffe	Luc Grootaert	1-0

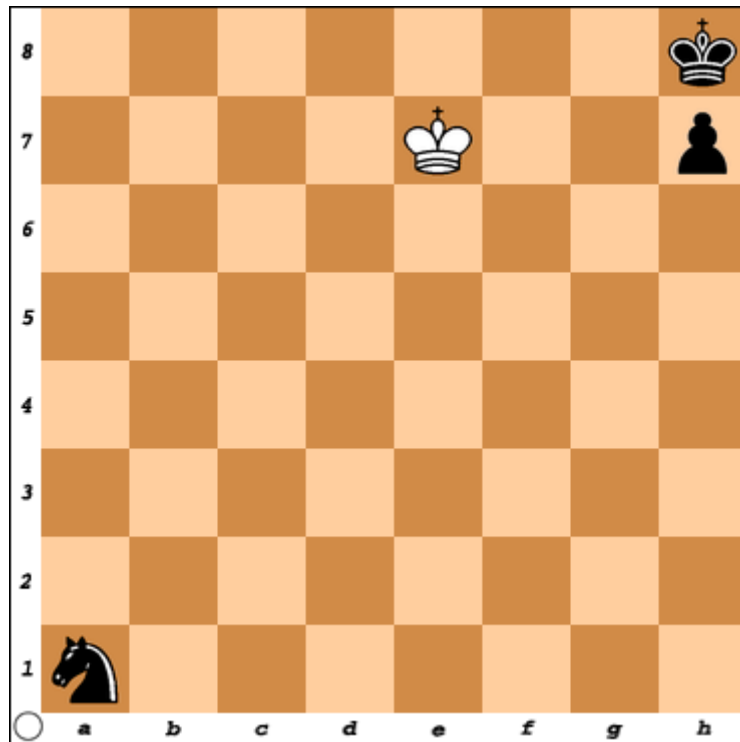
K+N+P versus K

Het wordt zo'n beetje een gewoonte: tijdens de terugreis wordt een partijstelling besproken en thuis verder geanalyseerd. Nu was het eindspel van Ivo aan de beurt.

Koning+Paard+Pion (K+N+P) tegen Koning (K) lijkt wel een makkie en de elegantie waarmee Ivo dit eindspel tot een goed einde bracht, lijkt dit te staven.

Ik herinnerde me echter dat er diverse situaties bestaan waarbij de K+N+P het toch niet kan halen.

De basisstelling is ongetwijfeld deze:

Wit is aan zet en kan de partij remise houden! Als je dit zet-per-zet analyseert, dan wordt je gegarandeerd krankzinnig. Als je echter *anders* redeneert, dan is de oplossing vrij eenvoudig. Laten we een aantal krachtlijnen opsommen:

- Wit moet de zwarte koning opsluiten: geraakt Zwart op de g-lijn dan is het over-and-out.
- Wit moet ofwel naar f8, ofwel naar f7 bewegen. De keuze van het veld beslist over remise of verlies.
- Eens een keuze gemaakt, kan de witte koning niet anders meer dan tussen f7 en f8 pendelen. M.a.w. hij gaat van zwart naar wit en terug naar zwart.
- Een paard hupt steeds van de ene kleur naar de andere.
- De taak van het zwarte paard is te verhinderen dat de koning naar f7 of naar f8 komt. **Hij moet daarom - aan zet - op dezelfde kleur als de witte koning staan!**

De oplossing is dus eenvoudig: de witte koning gaat naar de kleur van het zwarte paard! Zwart aan zet kan enkel zijn paard naar de verkeerde kleur bewegen. De oplossing van de puzzel is dus: **Kf8!**

Ken je de website van Ulrich Thiel? (<https://ulthiel.com/math/other/endgames/>) . Op deze site kan je statistieken vinden over eindspelen met minder of gelijk aan 6 stukken.

Deze site leert dat het K+N+P vs K eindspel toch 3,7% keer remise wordt! (Opgelet: dit is het remisepercentage onder alle mogelijke theoretische stellingen: niet noodzakelijk het remisepercentage onder de stellingen die ook op het bord komen!)

Op YouTube is één van mijn favoriete kanalen **Chessbase India** (<https://www.youtube.com/channel/UCIsEhwBMPkRHsEggYAPQHsA>)

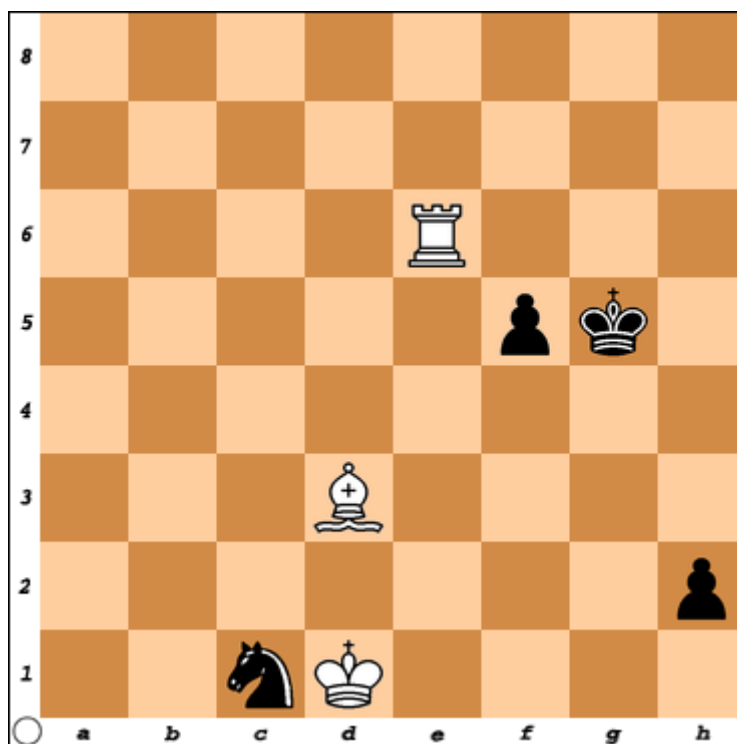
Dit heeft zeker te maken met de sympathieke IM Sagar Shah die allerlei initiatieven ontplooit om het schaken in zijn thuisland te promoten.

Zo nodigt hij diverse grootmeesters uit om complexe eindspelen op te lossen! Geblinddoekt!

Tijdens Tata Steel Chess India 2018 wist hij niemand minder dan Wesley So te strikken.

En toevallig bekeek ik de maandag, net na onze smadelijke nederlaag te Wetteren, het filmpje van deze ontmoeting! (https://youtu.be/oe_UtZudAY0)

IM Sagar Shah dicteerde Wesley So de volgende stelling:

Het ziet er niet goed uit voor Wit! De pion op h2 dreigt te promoveren. Laten we eens zien hoe een geblinddoekte Super GM dit aanpakt.

Ik geef alleen de hoofdvariant:

- Wit verhindert de promotie door middel van **Le4**
- Zwart slaat de loper door **fxe4** en verhindert meteen de doorgang van de toren naar de onderste rij.
- De toren moet wel schaak geven: **Te5**
- Zwart op weg naar steun van h2: **Kg3**
- Dit geeft Wit de gelegenheid om de pion op e4 op te ruimen en de weg naar de onderste rij vrij te maken voor zijn toren: **Txe4**
- Zwart kan nu zijn pion verdedigen: **Kg3**
- Wit kan niet anders dan met de toren het veld h1 verdedigen: **Te1**
- Nu komt het paard in actie: **Pd3**
- De toren gaat naar het enige veld: **Te1**
- De zwarte koning valt de toren aan en neemt het promotieveld onder vuur: **Kg2**
- Echter nu is de weg vrij voor het paard naar g1 en om dus de promotie te verzekeren: **Pf4+**
- De koning moet wel naar e1 en neemt zo de velden af van de toren: **Ke1**
- Het paard gaat nu naar h3 en alles lijkt verloren voor Wit: Pg1 dreigt: **Ph3**
- Wit speelt echter de verbluffende zet **Th1!** (en gaat gewoonweg h2 slaan)
- Na **Kxh1** speelt wit zijn koning naar **Kf1**, op de kleur van het zwarte paard en de remise is binnen!